

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการกับพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานในการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการกับพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2
2. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการกับพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2
3. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการและพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยจำแนกตามเพศ ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสายปฏิบัติการสอน

สมมติฐานในการวิจัย

1. ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
2. ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการและพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกันเมื่อจำแนกตามเพศ ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียนตามลำดับ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูสายปฏิบัติการสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลพบุรี เขต 2 จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 174 คน ครูสายปฏิบัติการสอน จำนวน 2,435 คน รวมทั้งสิ้น 2,609 คน เนื่องจากประชากรมีจำนวนที่แน่นอน ผู้วิจัยจึงใช้สูตรของทาโร ยามาเน ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ยอมให้มีความคลาดเคลื่อน 0.05 ในการคำนวณขนาดตัวอย่าง ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 347 คน จากนั้นจึงดำเนินการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) โรงเรียนทั้ง 3 ขนาด คือ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ โดยจำแนกความเป็นตัวแทนที่เหมาะสม ได้ผู้บริหารสถานศึกษา 150 คน ครูสายปฏิบัติการสอน 197 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดทำเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม (questionnaire) ประเภทปลายปิด (closed form) ที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) มี 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำนวน 5 ด้านคือ 1) ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านวัดผลและประเมินผล 4) ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา 5) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งแบบสอบถามวัดประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ใช้เกณฑ์การประเมินในภาพรวม (holistic rubric) เป็นแนวทางการให้คะแนน โดยได้กำหนดระดับคะแนนเป็น 5 ระดับ คือ 5 (มากที่สุด), 4 (มาก), 3 (ปานกลาง), 2 (น้อย), 1 (น้อยที่สุด) ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำนวน 3 ด้าน คือ 1) ด้านการกำหนดภารกิจของสถานศึกษา 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการในสถานศึกษา ซึ่งแบบสอบถามนี้มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ คือ 5 (มากที่สุด), 4 (มาก), 3 (ปานกลาง), 2 (น้อย), 1 (น้อยที่สุด) โดยแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้รับคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข จากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในด้านเนื้อหาและในการสร้างเครื่องมือ จำนวน 5 คน ช่วยตรวจสอบความเที่ยงตรง (content validity) และเสนอแนะข้อบกพร่อง แบบสอบถามที่สร้างมาแล้วนำไปทดลองใช้ (try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูสายปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลพบุรี เขต 2 จำนวน 30 คน แบ่งเป็นผู้บริหาร

สถานศึกษา 10 คน ครูสายปฏิบัติการสอน 20 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.98

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำหนังสือบันทึก เสนอขอแบบติดคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี เพื่อออกหนังสือถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 เพื่อขออนุญาตและออกหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูสายปฏิบัติการสอนซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 แล้วนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือ ส่งให้ผู้บริหารและครูสายปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างทุกคน ด้วยตนเอง และขอรับแบบสอบถามคืนภายใน 1 เดือน ได้รับคืนมาร้อยละ 100

4. การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าสถิติ โดยนำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้องในการตอบแบบสอบถาม แล้วนำมาคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ และถูกต้องโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยหาร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) วิเคราะห์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (simple correlation) ใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน โดยวิธีหาผลคูณของเพียร์สัน แล้วทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ มีเกณฑ์การหาระดับความสัมพันธ์จากค่าที่ได้จากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มาแปลผล ใช้การเทียบตารางแสดงค่าวิกฤติของสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน สถิติทดสอบที (t-test) และสถิติทดสอบเอฟ (F-test) จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way ANOVA) และทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test)

สรุปผลการวิจัย

ในการศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการกับพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ได้ข้อมูลจากแบบสอบถามทั้งหมด 347 ฉบับ ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา 150 คน ครูสายปฏิบัติการสอน 197 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงที่มีอายุมากกว่า 40 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ปฏิบัติงานในตำแหน่งครูสายปฏิบัติการสอน ประสบการณ์ในการทำงานมีอายุราชการมากกว่า 15 ปี และปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง สรุปผลดังนี้

1. ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการกับพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 พบว่า

1.1 ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยของรายด้าน ดังนี้ 1) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา 2) ด้านวัดผลและประเมินผล 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน 4) ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา 5) ด้านหลักสูตรและการบริหาร ตามลำดับ

1.2 พฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการ ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยของรายด้าน ดังนี้ 1) ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการในสถานศึกษา 2) ด้านการกำหนดภารกิจของสถานศึกษา 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน ตามลำดับ

2. ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการกับพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 พบว่า ภาพรวมประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์ทางบวก กับภาพรวมพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับสูงมาก ส่วนรายด้านของประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับภาพรวมของพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการค่อนข้างสูง เรียงลำดับค่าความสัมพันธ์จากมากไปน้อยดังนี้ 1) ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา 2) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา 3) ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร 4) ด้านการจัดการเรียนการสอน 5) ด้านการวัดผลประเมินผล ตามลำดับ ในขณะที่ภาพรวมของประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์กับทางบวกกับด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับสูงมาก ส่วนด้านการกำหนดภารกิจของสถานศึกษา และด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง

3. เปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการและพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 2 เมื่อจำแนกตามเพศ ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสายปฏิบัติการสอน พบว่า

3.1 ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ในภาพรวมเมื่อจำแนกตามเพศและตำแหน่งหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสายปฏิบัติการสอน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร แตกต่างกัน ส่วนด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา และด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ไม่แตกต่างกัน ในขณะที่เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสายปฏิบัติการสอน ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา แตกต่างกัน แต่ด้านอื่นๆ ไม่พบว่าแตกต่าง

3.2 พฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการ ในภาพรวมไม่แตกต่างกันเมื่อจำแนกตามประสิทธิภาพในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน ในขณะที่เมื่อจำแนกตามเพศ และตำแหน่งหน้าที่ พบว่า ทุกรายด้านแตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาทำให้ทราบถึงประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการและพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ในภาพรวม

1.1 ประสิทธิภาพด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ในภาพรวมมีการปฏิบัติและประสบผลสำเร็จระดับมาก คือรายข้อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ รองลงมาเป็นการพัฒนาครูให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการนำหลักสูตรไปใช้ให้มีประสิทธิภาพ ส่วนในเรื่องผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในระดับสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่ารายข้ออื่นๆ อาจเป็นเพราะสถานศึกษาแต่ละแห่งมีหลักสูตร และกิจกรรมการเรียนการสอนยังไม่สมบูรณ์ จึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในระดับสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยน้อยกว่ารายข้ออื่น ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของซุมตักดี อินทร์รักษ์ (2547, หน้า 26) กล่าวว่า หลักสูตร เป็นเนื้อหาสาระสำคัญ และกิจกรรมต่างๆ ที่สนองวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามที่พึงประสงค์ ส่วนการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีการปฏิบัติและประสบผลสำเร็จระดับมากนั้น นั้นแสดงให้เห็นว่าการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการในสถานศึกษา ทั้งการส่งเสริมสภาพแวดล้อมทางวิชาการไม่ว่าจะเป็นภายในสถานศึกษา และภายนอกสถานศึกษา มีผลต่อพฤติกรรมและการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษาเป็นอย่างยิ่ง

1.2 ประสิทธิภาพด้านการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวมพบว่าการปฏิบัติและประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกรายข้อ โดยเฉพาะเรื่องการจัดครูเข้าสอนประจำวิชาเหมาะสมกับชั้นเรียน สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2544, หน้า 38-39) ได้กล่าวเกี่ยวกับหลักการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นหลักปฏิบัติในการบริหารงานวิชาการ ในข้อหนึ่งว่า การจัดครูเข้าสอนแทนครูที่ขาดหรือครูที่ไม่มาปฏิบัติงานโดยมีการบันทึกมอบหมายงานและบันทึกรายงานผลการปฏิบัติงานเป็นลายลักษณ์อักษรเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการจัดการเรียนการสอน ส่วนการจัดครูผู้สอนรับผิดชอบให้เหมาะสมกับวุฒิการศึกษาความถนัดและประสบการณ์ของครูนั้น สอดคล้องกับ ประพัฒน์ ใจชาญสุขกิจ (2549, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์

ระหว่างพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถภาพการสอนของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี ว่าสมรรถภาพการสอนของครูในสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนนั้น พบว่า ด้านการทำให้กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนมีประสิทธิภาพ ด้านการใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย ด้านการส่งเสริมให้นักเรียนประสบความสำเร็จ และด้านการแสดงความใส่ใจในงานการสอน อยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นถึงระดับความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนที่จะส่งผลต่อความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

1.3 ประสิทธิภาพด้านการวัดผลและประเมินผล ในภาพรวมพบว่าการปฏิบัติและประสิทธิผลสำเร็จอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกรายข้อ โดยในเรื่องการรายงานผลสัมฤทธิ์ของสถานศึกษาช่วงปลายปีต่อหน่วยงานต้นสังกัด มีค่าเฉลี่ยมากกว่ารายข้ออื่นๆ อาจเป็นเพราะว่าการรายงานผลสัมฤทธิ์ของสถานศึกษาช่วงปลายปีต่อหน่วยงานต้นสังกัด เป็นระเบียบข้อบังคับชัดเจนที่สถานศึกษาต้องนำไปปฏิบัติตามระยะเวลาที่กำหนด ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาไม่อาจละเลยได้ แสดงให้เห็นถึงประสิทธิผลด้านการวัดผลและประเมินผล มีการปฏิบัติตามระเบียบถูกต้อง สอดคล้องกับ กมล ภู่งาม (2544, หน้า 13) กล่าวถึง ลักษณะของการบริหารการประเมินผลการเรียนที่มีประสิทธิผลที่ดีว่า ต้องมีการกำหนดรูปแบบ ระยะเวลาการรายงานผลการเรียน ทั้งการรายงานผู้ปกครอง ระหว่างปี และการรายงานผลของสถานศึกษาช่วงปลายปีต่อสาธารณชนและหน่วยงานต้นสังกัด รองลงมาเป็นการรายงานผลการเรียนระหว่างปีต่อผู้ปกครอง อาจเป็นเพราะว่าการรายงานผลการเรียนระหว่างปีต่อผู้ปกครองนั้น เป็นการประชาสัมพันธ์โรงเรียนตลอดทั้งปีเป็นช่องทางหนึ่งที่ครูกับผู้ปกครองจะได้มีโอกาสติดต่อสื่อสารถึงกันเพื่อร่วมพัฒนาผู้เรียนด้วย ส่วนในเรื่องการประเมินและนำผลการประเมินไปใช้ในการแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียน มีประสิทธิผลต่ำสุดนั้น อาจเป็นเพราะว่าไม่มีการนำผลการประเมินไปใช้ในการแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนแต่ละคนอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าจะเป็นหลักการสำคัญของการประเมินที่ต้องการใช้ผลการประเมินเพื่อการพัฒนา แต่ส่วนใหญ่ครูสายปฏิบัติการสอนใช้การตัดสินการสอนได้หรือสอบตกของผู้เรียนเท่านั้น

1.4 ประสิทธิภาพด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมพบว่าการปฏิบัติและประสิทธิผลสำเร็จอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกรายข้อ โดยในเรื่องจัดให้มีโครงสร้างหน้าที่ความรับผิดชอบร่วมกันของบุคลากร แสดงให้เห็นคุณภาพในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านนิเทศภายในสถานศึกษา ที่ต้องมีวิสัยทัศน์ ทำงานเป็นระบบ สอดคล้องกับบลูมเบิร์กและกรีนฟิลด์ (Blumberg & Greenfield, 1980, p.176) ได้ศึกษาผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล จำนวน 8 คน โดยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่สามารถบริหารโรงเรียนได้ประสิทธิผลสำเร็จนั้น ล้วนมีคุณลักษณะที่เหมือนกันอยู่ประการหนึ่ง คือ ต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ ซึ่งหมายถึงการเป็นผู้ที่สามารถทราบได้ว่า

ตนเองต้องการจะให้โรงเรียนเป็นอย่างไรในอนาคต มีการจัดโครงสร้างที่ชัดเจน วิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียนจะก่อให้เกิดความเชื่อและปรัชญาของโรงเรียน ซึ่งจะประสานทุกกิจกรรมของโรงเรียนเข้าไว้ด้วยกัน และทุกโปรแกรม ทุกนโยบายจะสนองตอบเป้าหมายอันเป็นหนึ่งเดียวของโรงเรียน ส่วนโรงเรียนที่ผู้บริหารโรงเรียนไม่มีวิสัยทัศน์นั้น วิธีปฏิบัติภายในโรงเรียนจะไม่มีเป้าหมายที่ชัดเจน โรงเรียนเหล่านั้นจะสนใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ทุกอย่างภายในโรงเรียนอย่างทั่วถึงแต่โดยผิวเผินเท่านั้น ส่วนในเรื่องการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่นนั้น เป็นสิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องเพิ่มความสำคัญให้มากขึ้น อาจจะมอบหมายงานกลุ่มบริหารวิชาการให้มาดูแลในเรื่องการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาเป็นกรณีพิเศษ ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพต่อไป

1.5 ประสิทธิภาพด้านนิเทศภายในสถานศึกษา ในภาพรวมพบที่มีการปฏิบัติและประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกรายข้อ โดยในเรื่องการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา และการช่วยเหลือครูในโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามภารกิจหลักของสถานศึกษา แสดงให้เห็นถึงคุณภาพของสถานศึกษา ที่จะส่งผลดีต่อผู้เรียนทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านผลการเรียน หรือสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา สอดคล้องกับ กรมวิชาการ (2542, หน้า 29) กล่าวถึงการประกันคุณภาพการศึกษา ว่ามีประโยชน์ต่อนักเรียน โรงเรียน ประชาชน หน่วยงาน และสังคม โดยโรงเรียนที่มีประสิทธิผลในการประกันคุณภาพการศึกษาที่ดีนั้น โรงเรียนต้องมีทิศทางการจัดการศึกษาที่ชัดเจนตามมาตรฐานกลางที่กำหนดโดยระบบบริหารคุณภาพ มีการทำงานที่มีมาตรฐานเกิดจากความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่าย มีการแสดงความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาที่สามารถตรวจสอบได้อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ส่วนในเรื่องการกำหนดวิธีการและระยะเวลาการนิเทศภายใน และการประเมินผลและสรุปผลการนิเทศภายในสถานศึกษา ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่ารายข้ออื่นนั้น อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาให้ความสำคัญในเรื่องวิธีการ ระยะเวลา และสรุปผลการประเมินการนิเทศภายในน้อยเกินไป

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ในภาพรวม

2.1 พฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการด้านการกำหนดภารกิจของสถานศึกษา ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกรายข้อ โดยเฉพาะในเรื่องการให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายด้านการเรียนการสอนในทุกระดับชั้น ส่วนในเรื่องการจัดทำคู่มือครู และนักเรียน มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่นๆ นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการในเรื่องนี้ให้มากขึ้น เพื่อให้สถานศึกษาอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน โดยการบริหารงานที่ดีและมีประสิทธิผลนั้น ผู้บริหาร

ต้องกำหนดภารกิจงานต่างๆ ในสถานศึกษาให้ชัดเจน จะทำให้งานด้านอื่นๆ สำเร็จลุล่วงด้วยเช่นกัน สอดคล้องกับ พิสิษฐ์ แม้นเขียน (2545, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐาน ด้านการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานด้านการเรียนการสอนโดยรวมของครูในโรงเรียนประถมศึกษา คือ ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน เมื่อพิจารณาตามรายมาตรฐาน พบว่า พฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานด้านการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนประถมศึกษา เกือบทุกรายมาตรฐาน ส่วนด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียนส่งผลในมาตรฐานที่ 1 วางแผนการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตร ความต้องการของนักเรียน และท้องถิ่นมาตรฐานที่ 2 จัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้ฝึกคิดปฏิบัติจริง ประเมินปรับปรุงตนเองมาตรฐานที่ 5 จัดการเรียนการสอนเชื่อมโยงกับสภาพชุมชน ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมาตรฐานที่ 9 จัดการเรียนการสอน โดยใช้สื่ออย่างหลากหลาย ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน

2.2 พฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกรายข้อ โดยเฉพาะเรื่องความร่วมมือกันของผู้บริหารกับครูในด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนในเรื่องการนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน และการประเมินหลักสูตรและการประเมินด้านการสอน ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่ารายข้ออื่นๆ นั้น อาจเป็นเพราะว่า พฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวกับด้านการจัดการเรียนการสอนนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่อาจจะเลยการการนิเทศ การประเมินผลด้านการสอน การประเมินหลักสูตร และการประเมินด้านการสอน จึงจำเป็นอย่างยิ่งต้องปรับพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการในเรื่องนี้ให้มากขึ้น โดยการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน เช่นการพัฒนาสมรรถภาพการสอนของครูให้มากขึ้น จะทำให้กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับประพัฒน์ ใจชาญสุขกิจ (2549, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถภาพการสอนของครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) พฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ด้านการกำหนดภารกิจของสถานศึกษา ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการ

ของสถานศึกษา และด้านการจัดการด้านการเรียนการสอน 2) สมรรถภาพการสอนของครูในสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ด้านการทำให้กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนมีประสิทธิภาพ ด้านการใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย ด้านการส่งเสริมให้นักเรียนประสบความสำเร็จ ด้านการแสดงความใส่ใจในงานการสอน และด้านการสร้างความชัดเจนในบทเรียน 3) พฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถภาพการสอนของครูมีความสัมพันธ์ที่ไม่แตกต่างกัน

2.3 พฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการในสถานศึกษา ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกรายข้อ โดยเฉพาะเรื่องการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพของครู ส่วนในเรื่องการนำทรัพยากรทางการศึกษาในชุมชนมาใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่ารายข้ออื่นๆ นั้น อาจเป็นเพราะว่า ในเรื่องการนำทรัพยากรทางการศึกษาในชุมชนมาใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาขาดความสัมพันธ์กับชุมชน ไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับท้องถิ่นหรือขาดข้อมูลวิทยากรท้องถิ่น หรือให้ความสำคัญกับทรัพยากรทางการศึกษาในชุมชนน้อยเกินไป จึงควรต้องปรับให้มีความสัมพันธ์กับชุมชนให้มากขึ้น มีกิจกรรมที่ชุมชนสามารถทำร่วมกับสถาบันหรือสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษาาร่วมกันในชุมชน สอดคล้องกับ โรดริเกซ (Rodriguez, 1997, p. 4237 – A) ได้ศึกษา พฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการและวัฒนธรรมองค์การตามการรับรู้ของผู้อำนวยการในรัฐนิวยอร์ก ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการจะทำให้ผู้ร่วมงาน และชุมชนมีความผูกพันกับสถาบันและกิจกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการ จะเกี่ยวกับการนิเทศการสอน การสร้างบรรยากาศของโรงเรียนและการทำงานร่วมกันกับชุมชน และสอดคล้องกับ ฮาว (Howe, 1996, p. 4623 – A) ได้ศึกษา พฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา คาซอลิก วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของบุคคล องค์การ และสภาพแวดล้อมผลการวิจัยพบว่า การแผ่อำนาจของสภาพแวดล้อมจะเข้ามามีผลต่อการกำหนดนโยบายและความสนใจของนักปฏิรูปในการจัดการพื้นฐานของโรงเรียน และข้อเสนออื่นๆ ที่เป็นส่วนเฉพาะของโรงเรียน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการกับพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 พบว่าภาพรวมประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการในทางบวกอยู่ในระดับสูงมาก โดยรายด้านของประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีความสัมพันธ์กับภาพรวมของพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการในทางบวก คือ ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดผลประเมินผล

ในขณะที่รายด้านของพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการมีความสัมพันธ์กับภาพรวมของประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในทางบวก โดยมีความสัมพันธ์สูงมากเช่นกัน สอดคล้องกับสุประวีณ์ สุนย์ตะคุ (2548, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 การวิจัยพบว่า 1) พฤติกรรมผู้นำด้านมิตรสัมพันธ์ และด้านกิจสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน 3) พฤติกรรมด้านมิตรสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางทุกด้านและทุกรายข้ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 4) พฤติกรรมผู้นำด้านกิจสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันระดับปานกลางทุกด้านและทุกรายข้ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 พร้อมกันนี้ยังสอดคล้องกับบุรุซซี (Buzzi, 1991 , p.3167 – A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพของโรงเรียนกับการเลือกมีมติความเป็นผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนประถมศึกษารัฐคอนเนคติกัส ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับความมีประสิทธิภาพ ของโรงเรียน และเป็นตัวทำนายความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนด้วย นอกจากนั้น เฮค, ลาร์ซาน และมาร์คูลิดส์ (Heck, Larsen & Marcouliders, 1990, p. 94) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความถูกต้องของรูปแบบเชิงเหตุผล โดยมีความมุ่งหมายที่จะทดสอบทฤษฎี เกี่ยวกับรูปแบบเชิงเหตุผลที่ว่าครูใหญ่ในโรงเรียนประถมศึกษา และมีชัยมศึกษาที่ใช้พฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ จะสามารถมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งผลการวิจัยยืนยันว่า พฤติกรรมด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของครูใหญ่ มีความสัมพันธ์โดยตรงกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจริง รวมทั้งมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารวิชาการด้วย

4. การเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการและพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ในภาพรวม เมื่อจำแนกตามเพศ ตำแหน่งหน้าที่ ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสายปฏิบัติการสอน ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร คล้ายกันกับพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการ ในด้านการกำหนดภารกิจของสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการในสถานศึกษา ซึ่งพบว่าแตกต่างกัน ขณะที่จำแนกตามประสิทธิภาพในการทำงานและขนาดของโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสายปฏิบัติการสอน ทั้งส่วนของประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการและพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการ พบว่า ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน โดยเฉพาะพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการ เมื่อจำแนกตามประสิทธิภาพในการทำงานของ

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสายปฏิบัติการสอน ทุกด้านไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารอยู่ในระดับค่อนข้างสูง มีความเป็นนักบริหารที่มีลักษณะเป็นผู้นำที่มีประสิทธิผลสูง ตามแบบของเรดดิน (Reddin, 1971, pp. 11-12) ที่ได้ศึกษาและกำหนดลักษณะของผู้นำ และแบบของผู้นำที่มีประสิทธิผลสูงเช่น (1) แบบผู้ยึดระเบียบ (bureaucrat) เป็นผู้นำ ที่ให้ความสำคัญกับงานและคนน้อย ให้ความสำคัญกับกฎและระเบียบวิธีปฏิบัติที่วางไว้อย่างเคร่งครัด และเข้มงวด มักไม่มีความคิดริเริ่ม ไม่สนใจที่จะพัฒนาผู้ร่วมงาน ผู้นำแบบนี้พบได้ในระบบราชการทั่วไป (2) แบบนักพัฒนา (developer) เป็นผู้นำ ที่ให้ความสำคัญกับงานน้อย มีลักษณะพฤติกรรมที่เหมาะสม โดยทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี มีความสามารถในการจูงใจผู้อื่น สนใจการพัฒนาตัวบุคคลรู้จักมอบหมายงานให้ผู้ร่วมงานได้อย่างเหมาะสม ไม่ใช้วิธีรุนแรง มีความสุภาพมีเมตตา ผู้ร่วมงานมักจะเลื่อมใสและไว้วางใจ (3) แบบผู้เผด็จการที่มีศิลป์ (benevolent autocrat) เป็นผู้นำ ที่ให้ความสำคัญกับงานมาก แต่ให้ความสำคัญกับคนน้อย มีลักษณะของผู้นำ ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีจิตใจไม่สัมฤทธิ์สูง มุ่งผลเป็นหลัก มีทักษะและประสบการณ์ดี สามารถสั่งการโดยที่ผู้ร่วมงานพอใจที่จะทำงานให้ (4) แบบนักบริหาร (executive) เป็นผู้นำ ที่ให้ความสำคัญกับงานและคนมาก มีลักษณะของผู้นำ ที่มีความกระตือรือร้น รู้จักใช้ความสามารถของผู้ร่วมงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยการทำงานเป็นทีม มีการวางมาตรฐานในการทำงาน งานมีประสิทธิภาพ เอาใจใส่รับผิดชอบ มีความคิดริเริ่ม เปิดเผย ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงานด้วยใจที่เป็นธรรม ให้กำลังใจแก่ผู้ร่วมงานมีความสนใจในวิชาความรู้ใหม่ๆ เพื่อพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการกับพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเพิ่มประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ หรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 จากผลการวิจัยพบว่าประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการกับพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก โดยประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านที่มีความสัมพันธ์ค่อนข้างสูงได้แก่ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา กับ ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา ทำให้เห็นว่าการที่ทั้ง 2 ด้านมีความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูงนั้น อาจเป็นทั้งงานทั้งสองด้านนั้นได้รับการกำกับดูแลจากหน่วยงานต้นสังกัดเป็นอย่างดี และผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องปฏิบัติตามปฏิทินงานที่

กำหนดไว้ และมีการนิเทศติดตามอย่างใกล้ชิด มีคู่มือและแนวปฏิบัติที่ชัดเจน ส่วนด้านอื่นๆที่เหลือ เช่น ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน ผู้บริหารควรตระหนัก และเห็นความสำคัญให้มากขึ้น ส่วนพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษานั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับด้านการจัดการด้านการเรียนการสอน และด้านการกำหนดภารกิจของสถานศึกษาให้มากขึ้นเพื่อให้มีประสิทธิผลต่อการบริหารงานวิชาการและส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในสถานศึกษาให้สูงขึ้นต่อไป

1.2 หน่วยงานต้นสังกัดได้แก่ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลพบุรี เขต 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการให้สูงขึ้นในทุกด้าน โดยเฉพาะด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการในสถานศึกษา เกี่ยวกับการนำทรัพยากรทางการศึกษาในชุมชนมาใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน เพื่อส่งผลต่อประสิทธิผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลกับพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยศึกษาให้ครอบคลุมถึงประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลในทุกๆ ด้าน

2.2 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับประชากรกลุ่มอื่นๆ ของประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการและพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เช่น ผู้ปกครอง ผู้เรียนหรือสถานศึกษาประเภทอื่นๆ เป็นต้น